

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

לשכת סמנכ"ל בכיר תנועה
רח' בנק ישראל 5, בנין ג'נרי A
ת.ד. 867, ירושלים 91008
טל': 02-6663280-1
פקס: 02-6663226
תאריך: כ' אדר א תשע"ט
25 פברואר 2019
סימוכין: 2019-0097-4000-
0033478
תיק: ריתום מטענים

לכבוד:
מנכ"ל לי חברות ההובלה
י"ר מועצת המובילים
סמנכ"ל ענפי /איגוד לשכות המסחר
איגוד קציני הבטיחות
התאחדות התעשיינים

הנדון: הטמעת תקן אבטחת מטענים בענף הרכב

רקע:

מידי יום נעים בכבישי ישראל כלי רכב משא רבים המובילים מטענים בגדלים ובמשקלים שונים. לעיתים מובילים רכבי המשא את המטענים באופן העלול להביא לשחרור המטען או להתהפכות הרכב. מטען שאינו מאובטח כראוי יכול להשמט מהרכב, לפגוע בחלוקת המשקל ויציבות הרכב ולגרום לתאונות דרכים העלולות להיות קטלניות.

לצורך הטיפול בנושא, משרד התחבורה יזם את עריכתו של תקן ישראלי 6395 שעיקרו אבטחת מטענים ברכב מסחרי. התקן קובע בין היתר את הדרישות לחישוב הכוחות הנדרשים לריתום החלקים הרלוונטיים במטען, וכן את האמצעים המאושרים לריתום וזאת לצורך שמירה על הובלה בטוחה של המטען על כלי הרכב.

התקן מכיל 2 חלקים ומהווה בסיס מקצועי להכשרת נהגים, להכנה נכונה של כלי רכב המיועדים להובלת מטענים וכן לאכיפה מקצועית ע"י הגופים המשלחים, חברות ההובלה, קציני בטיחות ועוד. על פי דוחות חקירה של תאונות רבות, ניתן לראות כי אחד הפרמטרים לסיבת התאונה של רכב כבד הוא אבטחת מטען לא תקינה, כאשר ריתום נכון של המטען אמור לפתור בעיה זו.

בתקופה הקרובה, המשרד ביחד עם הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ומועצת המובילים יחל בפיילוט לאבטחת וקשירת מטענים ע"פ התקן וזאת ע"מ למנוע ולצמצם מקרים שבהם נשמטים

מטענים מרכב מסחרי הגורמים לתאונות ואבדות בנפש. בפיילוט תשתתף קבוצת גורמי השוק העוסקים בתחום והם יהיו אלה שיעברו לראשונה את ההכשרות בנושא אבטחת מטענים על פי הוראות התקן. כמו כן, הפיילוט נועד בין היתר בכדי להכשיר את המרצים העתידיים להוביל את מערכי השיעור של ההשתלמויות המקצועיות.

בנוסף, המשרד מקדם בימים אלה הצעת תיקון לתקנות התעבורה, (תמצית – ראה נספח א'), וכן הופקה טיוטה ראשונית של ספר דרך (ראה נספח ב'), בצורת חוברת כיס, המכיל הנחיות והוראות ברורות בדבר הובלה בטוחה ואופן קשירת מטען לסוגיו, שימוש באמצעים תקינים לקשירה, התקנת נקודות עיגון ועוד. מטרת ספר דרך לאפשר לכל העוסקים בתחום ליישם את הוראות התקן כבר עכשיו ועוד בטרם כניסת התקנות לתוקפן. ככל שיקדימו כל גורמי השוק ליישם את הוראות התקן, כך ייטב הן מבחינת בטיחות ההובלה והן מבחינת יכולת היישום וההטמעה של הוראות התקן המוטמעות בהצעת תיקון התקנות לקראת כניסתן לתוקף.

הצעת תיקון תקנות התעבורה מלווה גם בעבודת מטה משותפת למשרד התחבורה, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ומשטרת ישראל – אגף התנועה, לצורך התאמת הנחיות האכיפה של שוטרי משטרת התנועה להוראות התיקון המוצע בנושא אבטחת המטענים.

לסיכום:

במקביל לתיקון תקנות התעבורה האמור ועד להסדרת הנושא באופן מלא, האחריות לאבטחת המטען מוטלת על הגורמים המפורטים בתקנה 85 לתקנות התעבורה (מוביל המטען – הנהג, ובעל הרכב).

לאור האמור, לשיפור רמת הבטיחות של כלי הרכב המסחריים בכבישים אבקשכם להטמיע את הדרישות המצויות בספר הדרך המוטמע במסגרת הצעת תיקון התקנות בנושא האמצעים הנדרשים ברכב - נקודות עיגון המיועדות לאבטחת מטענים בכלי רכב מסחריים, בגרורים ונתמכים, וכן את אמצעי הריתום לקשירה.

לוטה:

- נספח א' - הסבר והבהרה על הצעת תיקון תקנות תעבורה
- נספח ב' – טיוטת ספר דרך

בכבוד רב,
אבנר פלור
מהנדס אבנר פלור
סמנכ"ל בכיר תנועה

העתק:

מנכ"ל משרד התחבורה
מנכ"ל מ"ד הרלב"ד
מפקד אגף התנועה/מ"י
מנהל רשות לתחבורה ציבורית
נציגי המשרד – כאן (אגפי רכב ורישוי, מטענים, קציני בטיחות, ניידות).
תפוצה נוספת – איגודי יבואני הרכב, מוסכים, מכוני רישוי, מעבדות מוסמכות

נספח א' - הצעת תיקון תקנות תעבורה

תקן ישראלי 6395 מהווה בסיס מקצועי להכשרת נהגים להכנה נכונה של כלי רכב המיועדים להובלת מטענים וכן לאכיפה מקצועית ע"י הגופים המשלחים, חברות ההובלה, קציני בטיחות ועוד. לצורך הטמעת דרישות התקן בתקנות התעבורה עובד מנהל תנועה על שינוי בתקנות התעבורה, העבודה נמצאת בשלביה הסופיים ועיקרי השינויים המוצעים הם כדלהלן:

1. תיקון תקנה 85(א)(4) לתקנות כך שתפנה לתקן אבטחת מטענים ואבטחת המטען ברכב מסוגים N2, N3 ו-O באופן שריתום ואבטחת מטען לרכב המוביל תיעשה על פי ההנחיות שבו, וכן קביעת איסור על הובלת מטען ברכב מסוג N3 למי שלא עבר השתלמות של אגף הרישוי בתחום אבטחת מטענים.

2. תיקון תקנה 364ט, באופן שלא יירשם לראשונה ולא יחודש רישיונו של רכב מסוג N2, N3 ו-O ללא נקודות עיגון כמפורט בתקן.
לעניין זה קיימת תחולה שונה לסוגי רכב שונים:

- לעניין רכב חדש- התקנות ייכנסו לתוקף באופן מידי (30 יום היערכות).
- לעניין רכב שאינו חדש- תינתן תקופת היערכות של כחצי שנה לצורך התקנת נקודות העיגון, ללא התקנה כאמור, לא יחודש רישיון הרכב.

3. תקנה 183ג – הוראת שעה, המסדירה את נושא ההשתלמויות של נהגים לרכב כבד, כך שמי שמוביל מטען יהיה חייב לעבור את ההשתלמות האמורה כך:
- נהג חדש- ההשתלמות תהיה במסגרת תכנית הלימודים הכללית והתקנה תכנס לתוקף מיד.
- נהג שאינו חדש- יצטרך לעבור את ההשתלמות בתוך פרק זמן של כחצי שנה, מי שלא יעבור את ההשתלמות כאמור, רישיונו יותלה.

טבעת עיגון
משמשת לקשירת שרשראות, מותחנים וציוד כבד

וו עיגון

התקנת נקודות עיגון:

התקן קובע בין היתר את דרישות הבטיחות ושיטות הבדיקה לנקודות עיגון המיועדות לאבטחת מטענים בכלי רכב מסחריים, בגרורים ונתמכים.

התקן מגדיר את דרישות התכן להתקנת נקודות עיגון, מספר נקודות העיגון הנדרשות ומיקומן, דרישות לחוזק נקודות העיגון, סימון נקודות העיגון ותהליך בדיקת חוזק נקודות העיגון (בדיקה מעשית או חישובית).

ההטמעה תתקיים בשני שלבים, כאשר בשלב המיידית תהיה חובת התקנה לרכב חדש ותינתן תקופת מעבר של כחצי שנה לרכב קיים.